

ВИКЛАДАЧ

ОРИСЯ МАРУНЬКО

Контактна інформація викладача:

Електронна пошта: orysjamarunko@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/orisja.marunko>

Профайл викладача:

Марунько Орися Адамівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов та методики їх викладання КОГПА ім. Тараса Шевченка, викладач теоретичної граматики німецької мови, теоретичної фонетики німецької мови, історії німецької мови, загальнотеоретичного курсу німецької мови, практичного курсу німецької мови.

Викладачка має 26-річний досвід роботи за фахом, автор понад 50-ти наукових та навчально-методичних праць, у тому числі навчально-методичного посібника «Konjunktiv».

Упродовж викладання в Академії отримала три стипендії від Гете-Інституту (ФРН) для проходження стажування у м. Бонні (1996 р.) та Франкфурті-на-Майні (2001 р.), взяла участь у міжнародному семінарі «Ваймар-Берлін: класика та сучасність» (ФРН, 2010 р.). У 2015 році отримала «Майдан-Стипендію» за сприяння Австрійського бюро культурних обмінів та Центру культурних зв'язків і мобільності для проходження наукового стажування у Віденському університеті (Австрія).

Сфера наукових інтересів: прагматика, когнітивна лінгвістика, лінгвокультурологія.

Загальна інформація про курс:

Анотація до курсу: Дисципліна «Теоретична граMATика німецької мови» є однією з вибіркових дисциплін Освітньо-професійної програми Середня освіта (Німецька, англійська/польська мови та зарубіжна література) для спеціальності 014.02 Середня освіта (Німецька мова та зарубіжна література) та освітньої програми Середня освіта (Англійська, німецька/польська мови та зарубіжна література) для спеціальності 014.02 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) за другим (магістерським) рівнем, яка викладається в III семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

Мета та цілі курсу

Метою вивчення нормативної дисципліни «Теоретична граматики німецької мови» є ознайомлення із граматичною структурою німецької мови відповідно до існуючих класичних та сучасних лінгвістичних концепцій та виходячи із новітніх тенденцій розвитку лінгвістики, ознайомлення як з традиційними, так і з найновішими мейнстрімами в дослідженні граматичної будови мови. Курс має на меті навчити використовувати набуті знання з теоретичної дисципліни з метою використання основних постулатів теоретичної граматики у засвоєнні суміжних концепцій та теорій, а також у практиці навчання іноземної мови.

Особливістю курсу є інтегративне представлення морфології та синтаксису як єдиної системи продукування мовлення. У зв'язку з цим в курс вводиться розгорнуте ознайомлення з теорією рівнів мови, опозиційної теорії граматичних категорій з розкриттям контекстно-зумовленої поведінки граматичних форм.

Цілі вивчення дисципліни «Теоретична граматики німецької мови»:

- навчити студентів розбиратись у сучасних прогресивних теоріях вивчення німецької мови на системній науковій основі, розвинути в них наукове мислення, а також навчити виробляти свій підхід до існуючих у лінгвістичній теорії граматичних концепцій;

- дати знання теоретичних основ граматики, виходячи з системної концепції мови та її функціонально-динамічного розуміння;

- розвинути у студентів вміння використовувати сучасні прийоми та підходи до вивчення граматичних явищ;

- навчити користуватись термінологічним та понятійним апаратом сучасної граматичної теорії, що є органічним входженням у термінологічний корпус загальної лінгвістичної теорії.

- ознайомити студентів із сучасною проблематикою мовознавчих досліджень у сфері граматичної будови мови, репрезентуючи різноманітні концепції лінгвістів стосовно основних проблем морфологічного і синтаксичного строю німецької мови;

- привити студентам вміння самостійної обробки фундаментальної наукової інформації по предмету, стимулюючи їх активний творчий підхід до осмислення граматичних явищ у різних умовах функціонування мови.

Підсумковий контроль – диференційований залік.

Консультації по курсу відбуваються щосереди, 15.00–17.00 год. (ауд. 54) або ж з допомогою електронної пошти або соцмережі Facebook.

Обсяг курсу – 4 кредити ECTS (120 год.): 36 год. аудиторних занять (18 – лекційних, 18 - семінарських), та 84 год. самостійної роботи (**денна форма навчання**); 12 год. аудиторних занять, з них 8 год. лекційних занять, 4 год. практичних/семінарських занять та 108 год. самостійної роботи (**заочна форма навчання**).

Курс «Теоретична граматики німецької мови» спрямований на формування у студентів таких **професійних компетентностей**:

Інтегральна компетентність

Здатність особи розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру у галузі загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти, фахової

передвищої освіти, вищої освіти, під час здійснення освітнього процесу, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу.

1. Загальні компетентності

ЗК7 Здатність до використання іноземних мов у професійній діяльності. Використання іноземної мови в обсязі тематики, зумовленої професійними проблемами. Застосовувати в різних ситуаціях знання іноземної мови.

ЗК9 Здатність до прокладання й реалізації власної траєкторії навчання протягом життя, самостійного оволодіння новими знаннями.

ЗК10 Здатність планувати та управляти часом. Здатність до моделювання змісту навчання, форм і методів навчання, взаємозв'язку з іншими дисциплінами і майбутньою професійною діяльністю фахівців.

ЗК11 Здатність до ефективного етичного спілкування із суб'єктами взаємодії та в колективі (групі). Дотримання етичних принципів, здатність цінувати різноманіття та мультикультурність учасників освітнього процесу.

ЗК12 Здатність обмірковувати й оцінювати власну роботу. Розвиток сучасних пізнавальних навичок, пов'язаних з розвитком знань і творчістю.

2. Фахові компетентності спеціальності (СК)

СК7. Здатність продовжувати навчання та здійснювати професійну діяльність в іншомовному оточенні, ефективно застосовувати комунікативні технології в спілкуванні з різними суб'єктами взаємодії, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси та потреби інших.

СК10. Володіння іноземною мовою на рівні не нижче С1, дотримання сучасних мовних норм іноземної мови, опанування різних видів мовленнєвої діяльності, формування мотиваційного контексту для продуктивного вивчення іноземної мови, утвердження ролі іноземної мови як засобу міжкультурної комунікації, здатність адекватно використовувати мовленнєві одиниці, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі професійної і міжособистісної комунікації, володіння різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних і соціокультурних контекстах.

СК11. Здатність визначати й реалізувати ефективні підходи (методи) у вивченні й викладанні іноземної мови, зарубіжної літератури на підставі вітчизняного й міжнародного досвіду, здатність до розроблення навчально-методичних матеріалів для проведення занять (зокрема в інтерактивному режимі), трансфер сучасних наукових досягнень у практику навчання іноземної мови та зарубіжної літератури

СК12. Компетентність у ряді викладацьких стратегій і розуміння їхніх теоретичних та практичних основ, здатність створювати умови для переносу лінгвістичних знань і навчального досвіду у вивчення іноземної мови, здатність розвивати мовну увагу, виявляти подібності й відмінності в різних мовах,

володіння методиками білінгвального та інтегрованого навчання мови і фахового змісту, основами дидактики багатомовності, методикою паралельного вивчення споріднених мов.

СК15. Володіння засобами організації мовного матеріалу у зв'язний текст; здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, здатність аналізувати й інтерпретувати мовні процеси, зіставляти інформацію.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН6. Демонструвати знання методів формування навичок самостійної роботи й розвитку творчих здібностей і логічного мислення здобувачів в обсязі, необхідному для успішного вивчення фахових дисциплін. Планувати, проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність на основі засвоєних знань, умінь та навиків із професійно-орієнтованих дисциплін

ПРН7. Розробляти, планувати, організовувати власне теоретичне та експериментальне дослідження в професійній діяльності з метою вирішення актуальних проблем системи освіти за спеціальністю та спеціалізаціями.

ПРН15. Зрозуміло доносити власні висновки, знання та їхні обґрунтування до осіб, які навчаються, користуючись основними поняттями та термінами професійно-орієнтованих дисциплін з обраної спеціальності та спеціалізації.

ПРН16. Формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії з дотриманням етичних норм, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації.

ПРН18. Визначати рівень особистісного і професійного розвитку, моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних задач.

ПРН19. Виявляти відповідальність за розвиток професійного знання і практичних навиків, здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної освітньо-професійної цілі, включаючи ситуації невизначеності вимог і умов

ПРН22. Здатність до самостійного та автономного навчання упродовж життя, розвиток мотивів самоактуалізації у сфері професійної діяльності, уміння застосовувати творчі здібності, які характеризують готовність до створення принципово нових ідей

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1. ЗМ 1	
1.	Der Gegenstand der Grammatik. Vieldeutigkeit des Terminus „Grammatik“. Aufgaben der theoretischen Grammatik. Morphologie und	2

	Syntax.	
2.	Die Grundbegriffe der theoretischen Grammatik.	2
	Модуль 1. 3М 2	
3.	Thema 3.Der Begriff der Wortart bzw. Der Wortklasse.Die Einteilung der deutschen Wortarten. Feldstruktur der Wortarten und der Austausch zwischen Wortarten.	4
4.	Thema 4.Das deutsche Verb als Wortart. Die grammatischen Kategorien des Verbs. Das Substantiv. Nominale Wortarten, Pronomen und Averbien.	4
	Модуль 2. 3М 3	
5.	Thema 5.Syntax.Der Satz als Haupteinheit der Syntax. .Komplexer Satz.	2
6.	Thema 6.Theorie der Valenz. Theorie der Wortfügung.	2
7.	Thema 7.Methoden der Satzanalyse:Abhängigkeitsgrammatik und Konstituentengrammatik.	2
8.	Thema 8.Textgrammatik	2
	Всього	18

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Thema 1.Der Gegenstand der Grammatik.Vieldeutigkeit des Terminus „Grammatik“.Aufgaben der theoretischen Grammatik.Morphologie und Syntax.	2
2	Thema 2.Die Grundbegriffe der theoretischen Grammatik.	2
3	Thema 3.Der Begriff der Wortart bzw. Der Wortklasse.Die Einteilung der deutschen Wortarten. Feldstruktur der Wortarten und der Austausch zwischen Wortarten.	2
4	Thema 4.Das deutsche Verb als Wortart. Die grammatischen Kategorien des Verbs. Das Substantiv. Nominale Wortarten, Pronomen und Averbien.	4
5	Thema 5.Syntax.Der Satz als Haupteinheit der Syntax. .Komplexer	2

	Satz.	
6	Thema 6.Theorie der Valenz. Theorie der Wortfügung.	2
7	Thema 7.Methoden der Satzanalyse:Abhängigkeitsgrammatik und Konstituentengrammatik.	2
8	Thema 8.Textgrammatik	2
	Разом	18

Формат курсу – лекції, семінарські заняття, індивідуальні та групові консультації

Методи навчання: лекція-діалог, проблемний виклад матеріалу, навчальна дискусія, метод спостереження й аналізу мовних явищ, організація самостійного пошуку матеріалу, робота з науковою літературою, використання мультимедійних технологій (CALL-метод), аналіз відео-фрагментів, пояснювально-ілюстративний, інтерактивні методи (брейнстормінг, робота в командах, аналіз кейсів, сесія питання-відповідь).

Форми контролю: усне опитування (індивідуальне, фронтальне) під час семінарських занять, перевірка конспектів першоджерел, оцінювання практичного виконання завдань і вправ, заслуховування доповідей і академічних есе, перегляд відео-презентацій, експрес-тести, підсумкові модульні тести, співбесіда.

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями): філософія, історія німецької мови, теоретична фонетика німецької мови, практична граматики німецької мови.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання – електронний варіант тез лекцій, тематика семінарських занять та практичних завдань до них, презентації змістового контенту лекцій у форматі Power Point, фрагменти відеоресурсів за тематикою навчального контенту, електронні версії інформаційного забезпечення зі списку рекомендованої літератури (базової та допоміжної) доступні на сайті Академії, а також в мультимедійному центрі вивчення німецької мови (ауд. 53).

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять

Відвідування занять є обов'язковим. Допускаються пропуски занять з поважних причин. Для успішного засвоєння програмного матеріалу студент зобов'язаний самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття; конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях; дотримуватись дедлайнів у виконанні завдань; брати участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, підсумковий контроль).

Відпрацювання пропущених занять

Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття. Заняття відпрацьовується під час консультації

викладача. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Консультації

Якщо у студентів виникають питання, то вони можуть звернутись із ними до викладача. Викладач призначає консультації, які потрібні для роз'яснення незрозумілих питань, для відпрацювання пропущених занять, для перевірки виконання самостійних завдань. А також студенти можуть звернутись на кафедру за літературою, за методичними рекомендаціями та іншими навчальними матеріалами.

Академічна доброчесність

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності у порядку, визначеному Положенням про академічну доброчесність в КОГПА ім. Тараса Шевченка, Положенням про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування у навчальному процесі КОГПА ім. Тараса Шевченка.

Результатом невиконання та / або недотримання правил може бути оцінка «незадовільно» за курс.

Зарахування результатів неформальної освіти

Відповідно до положення Академії про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, може бути здійснено зарахування навчальної дисципліни із представленням відповідних підтверджуючих документів (сертифікатів курсів, тренінгів, вебінарів тощо), за заявою здобувача вищої освіти на ім'я декана факультету. Визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної освіти, відбувається у семестрі, що передує вивченню дисципліни.